

Bestuurlijk opdrachtgever Floor Roduner

Datum 16 mei 2022

1. Aanleiding

Haarlem is aan het verdichten. Hierdoor is het noodzakelijk te onderzoeken welke monofunctionele gebieden geschikt zijn om ook meervoudig gebruikt te worden. Een van deze plekken is het sportpark Nol Houtkamp aan de Noord-Schalkwijkerweg.

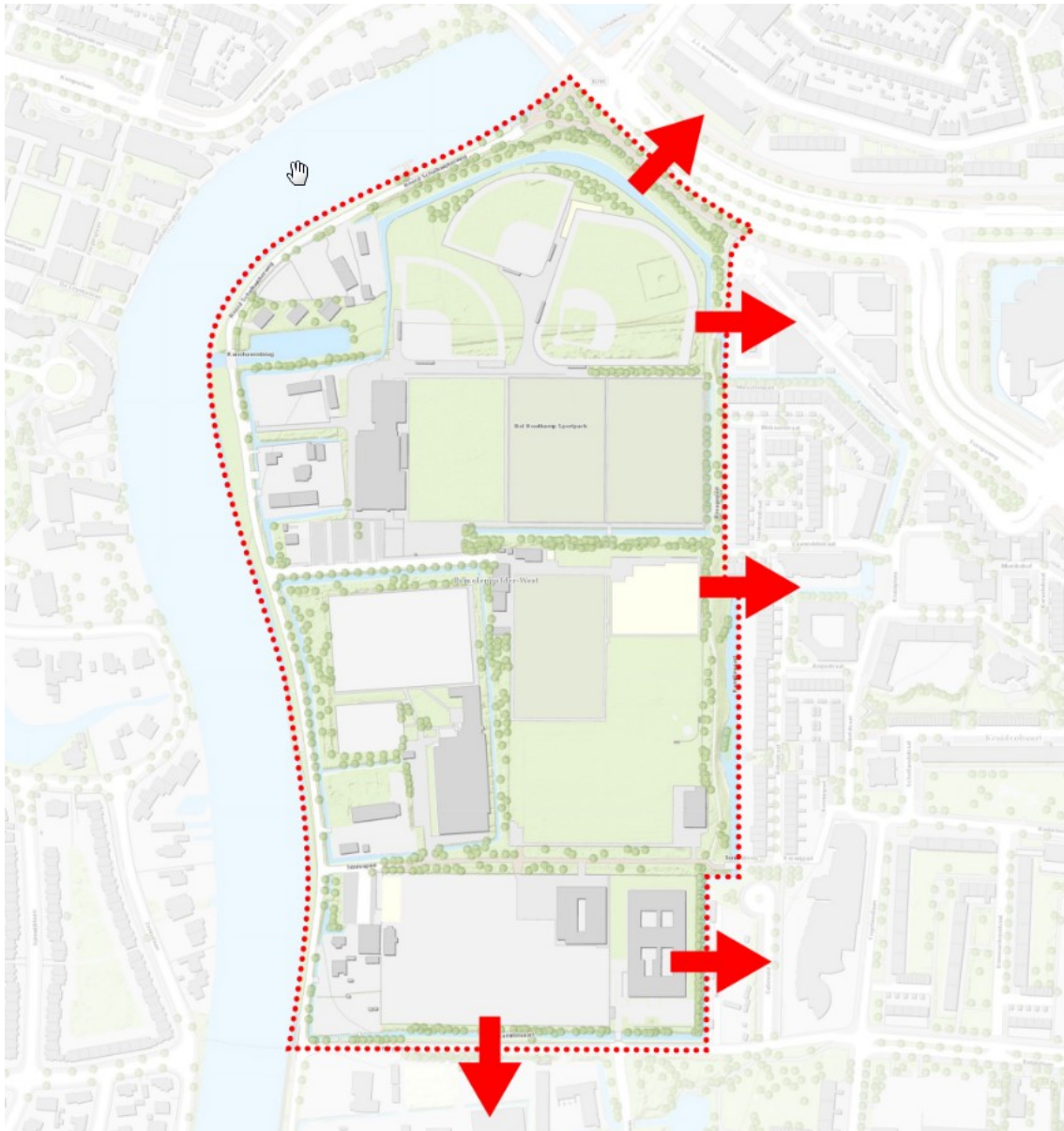
Het betreft een traditioneel ingericht sportpark met een gesloten karakter. Vanuit de buitenkant van het sportpark, is het park amper zichtbaar en moeilijk bereikbaar. Ook op het terrein zorgen veel barrières ervoor dat er geen logische routes door het park zijn. De verbindingen zijn louter functioneel. Daarnaast wordt het park niet altijd intensief gebruikt en zijn veel ruimtes tijdelijk in gebruik gegeven aan initiatiefnemers, dan wel tijdelijke ruimtezoekers. Hoewel dit tijdelijke gebruik mogelijk wenselijk is, is er beleidsmatig niets over vastgelegd. Er zijn ook plekken op het park die er rommelig uitzien.

De omgeving van het sportpark is aan het veranderen. Zo zal er aan de noordzijde een mobiliteitshub verrijzen, staan er in de nabije omgeving drie grote vastgoed ontwikkelingen gepland (met circa 1.600 woningen en commercieel programma) en wordt de Europaweg heringericht naar stadsstraat. Daarnaast is het sportpark onderdeel van de groene zoom en is de opgave voor het park vastgelegd in de Omgevingsvisie. Naast het sporten in verenigingsverband is er een groeiende behoefte aan informeel/buitensporten en toegankelijk groen. Dit alles biedt grote kansen voor het huidige sportpark, maar maakt het ook noodzakelijk goed te kijken welke nieuwe functies het sportpark kan bieden in deze veranderende omgeving. Het gebied heeft zeer veel potentie om zich door te ontwikkelen tot aantrekkelijk en hoogwaardig (sport-)park.

Er is de afgelopen maanden gesproken met de huidige gebruikers van het sportpark. Net als de gemeente geven zij aan dat er behoefte is aan een visie op het sportpark. Een gebiedsvisie die van het sportpark een meer inclusief park gaat maken, waarvoor alle bewoners iets te beleven is. Een beweging van een monofunctioneel (traditioneel/introvert) sportpark naar een multifunctioneel park (hedendaags, open, veelzijdig).

Plangebied

Het gebied grenst aan de noordzijde aan de Schipholweg en aan de zuidzijde aan de Belgiëlaan. Verder ligt zit het ingeklemd tussen Europawijk en het Spaarne. De omvang van het gebied is circa 25 ha.

2. Probleemstelling

Bij zowel de gebruikers van het park, die al zijn gestart met een pilot 'open sportpark', als bij de gemeente is er de behoefte aan een gebiedsvisie voor het hele sportpark. Daarnaast heeft de gemeenteraad op 1 juli 2021 bij vaststelling van het SPvE voor knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid een motie aangenomen waarin wordt opgedragen een onderzoek te doen met als doel dat de "Noord-Schalkwijkerweg kwalitatief versterkt kan worden als parkfunctie en het aantal vierkante meter gebruiksgroen kan worden vergroot". In de Omgevingsvisie wordt het sportpark als iconoproject "Spaarnepark" benoemd met de potentie om zich door te ontwikkelen tot aantrekkelijk en hoogwaardig sportpark dat een nog belangrijkere rol speelt in het sociaal weefsel van de stad en een belangrijke bijdrage levert aan een gezonde leefomgeving.

3. Doel

- Invulling geven aan de raadsmotie van 1 juli 2021 “Parkfunctie Noord-Schalkwijkerweg geeft Nieuw-Zuid meer lucht”.
- Het opstellen van een gebiedsvisie voor het sportpark waar de functies sport, gezondheid, recreatie en groen een plek krijgen en dat duurzaam en klimaat-adaptief is ingericht. Een sportpark dat goed verankerd ligt in zijn omgeving en dat goed bereikbaar is.
- Het klimaat adaptief inrichten van het vernieuwde park, zodat het gebied ook in de toekomst optimaal kan functioneren.
- Het versterken van de ecologische structuur en diversiteit.
- Het geven van een beeld hoe de toegankelijkheid van het terrein kan worden verbeterd. Daarbij zorgen voor een goede entree tot de groene zoom, betere verbindingen in het sportpark en aansluiting van het sportpark op de omgeving, zoals de Kruidenwijk, het OV-knooppunt Haarlem Nieuw Zuid en het Engelandpark.
- Het opstellen van een visie waarin zowel de wensen, eisen en opgaven van de gemeente als de wensen en ideeën van organisaties en verenigingen binnen het plangebied en bewoners van Haarlem en Schalkwijk in het bijzonder verenigd zijn.
- Het bieden van zekerheid en duidelijkheid aan huidige, tijdelijke en mogelijke toekomstige gebruikers van het Sportpark.
- Het koppelen van de ruimtelijke opgave aan een beheerstrategie (waaronder parkmanagement) en het opstellen van een visie op samenwerking tussen verenigingen.
- Het onderzoeken van de wijze waarop aanpassingen aan het sportpark bekostigd kunnen worden en als onderdeel daarvan onderzoeken welke ontwikkelkansen er zijn die mogelijk kunnen dienen als gedeeltelijke dekking voor het herinrichten van het park.

4. Resultaat

- Er is een breed gedragen gebiedsvisie met verschillende varianten en ambitieniveaus. De varianten lopen uiteen van het verder centraliseren van sportfuncties in het park tot het omvormen naar een park waarin groen en recreatie de overhand hebben.
- De visie laat zien welke kansen er zijn voor het huidige sportpark en maakt ook inzichtelijk welke nieuwe functies het sportpark te bieden heeft of misschien zelfs nodig heeft in deze veranderende omgeving.
- De gemeenteraad heeft een keuze gemaakt uit één van de varianten uit de gebiedsvisie. In iedere variant is in ieder geval antwoord gegeven op de volgende vragen:
 - Hoeveel ruimte is er voor sport en welke sporten zijn dat?
 - Hoeveel ruimte is er voor andere functies en welke zijn dat?
 - Wat is een ‘open’ sportpark?
 - Hoe kan de samenwerking tussen verenigingen eruit zien?
 - Hoe kan een vernieuwd sportpark beheerd worden (parkmanagement)?

- Welke ontsluiting is passend voor het sportpark en hoe wordt het parkeren opgelost?
 - Hoe wordt de uitvoering gefaseerd en wat wordt de ontwikkelstrategie?
- Er is een realistisch denkkader voor de wijze van bekostigen van deze voorstellen.
- Er ligt een kader waarmee gestart kan worden met het verder uitwerken van plannen, het opstellen van de benodigde ruimtelijke producten, het maken van een ontwikkelstrategie en het doorlopen van de ruimtelijke procedures.
- Er is een plan waarin het oplossen van issues met betrekking tot verkeersveiligheid, sociale veiligheid, bereikbaarheid en parkeren onderdeel uitmaakt.
- Er is een plan waarin groen, water, sport, beweging, gezondheid, recreatie, ecologie en duurzaamheid op logische wijze een plek hebben gekregen.

5. Uitgangspunten en randvoorwaarden

5.1 Algemene Juridische, planologische en beleidskaders

- Omgevingsvisie (2022)
- Visie ontwikkelzone Europaweg (2019)
- Bestemmingsplan Schalkwijk
- Stedenbouwkundig Programma van Eisen knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid (2021)
- Nota Ruimtelijke Kwaliteit, gemeente Haarlem (2012)
- Structuurvisie Openbare Ruimte 'Haarlem 2040: Groen en Bereikbaar' (2017)
- Ambitiedocument Knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid (2022)

Omgevingsvisie

De ambitie om de sportvelden in de groene zoom te transformeren tot een goed verbonden, open en multifunctioneel Spaarnepark is verankerd in de Omgevingsvisie. Het gebied heeft volgens de visie zeer veel potentie om zich door te ontwikkelen tot aantrekkelijk en hoogwaardig sportpark dat een nog belangrijkere rol kan spelen het sociaal weefsel van de stad en een belangrijke bijdrage levert aan een gezonde leefomgeving. Belangrijk hierbij is dat het sportpark makkelijk toegankelijk is vanuit de Europawegwijk, Knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid, de Zuid-Schalkwijkweg en de recreatieve route 'Dwars door Schalkwijk'. Een ander belangrijk punt is het gebruik van het park voor nieuwe ontmoetings- en zorgfuncties, zoals wellicht kinderopvang of fysiotherapie. Zij kunnen zorgen voor nog intensiever en meer multifunctioneel gebruik van het park. Ook ligt er een kans om de mogelijkheden voor ongeorganiseerde sport op het park te verbeteren.

Ambitiekaart

De huidige gebruikers van het park zijn gestart met een pilot 'open sportpark'. De gemeente is daarop aangehaakt en heeft een globale ruimtelijke verkenning van het plangebied gemaakt. Dit heeft geresulteerd in de onderstaande ambitiekaart. De ambitiekaart toont de bestaande kwaliteiten en de ambities voor de toekomst dat het sportpark in zich heeft. De ambities en nieuwe opgaven in het gebied zijn mede samen met de betrokken partijen/ verenigingen verkend. Dit heeft geresulteerd in deze ambities en schematische weergave voor het park.

Visie ontwikkelzone Europaweg

Het sportpark Nol Houtkamp valt formeel buiten de grenzen van de Europawegzone. Echter, gezien de geografische nabijheid en de woningbouwopgave in de Europawegzone zijn zij onlosmakelijk met elkaar verbonden. De ontwikkelvisie Europaweg doet dan ook uitspraken over het sportpark Nol Houtkamp: behoud huidige sportareaal is een uitgangspunt, ook op het

deel waar nu tijdelijke functies geplaatst zijn moet in de toekomst in principe weer sportareaal worden. Er komen volgens deze visie meer voetgangersverbindingen van de Europawijk naar het Nol Houtkamp sportcomplex. Het is de bedoeling dat het sportcomplex verandert in een (sport)park.

Bestemmingsplan Schalkwijk

De sportvelden en de voormalige sportvelden ten zuiden van het Tennispad - momenteel in gebruik door de Pluktuinen, Ecoring, tijdelijk schoolgebouw en St. Jacob – hebben de bestemming 'Recreatieve doeleinden – sportpark'. Daarnaast rust er op de velden ten zuiden van de Belgiëlaan en de velden waar momenteel SV DIO en Bavo Beach zijn gevestigd een wijzigingsbevoegdheid waarmee de bestemming kan worden gewijzigd ten behoeve van standplaatsen voor woonwagens. Verder komen de bestemmingen 'Verkeer' en 'Groen' voor op het sportcomplex. Ten slotte heeft de bebouwing langs het Spaarne grotendeels 'Woon-, Erf-, en Tuin' bestemmingen.

Het bestemmingsplan uit 2009 beschrijft al het ingezette proces van verdere intensivering van het gebruik van sportpark, onder andere door kunstgras, fusies van verenigingen én een herinrichting. Het vergroten van de toegankelijkheid en bereikbaarheid van het park vanuit de omliggende wijk en het versterken van de groen-blauwstructuur waren toen ook onderwerp van gesprek. Daarnaast doet het bestemmingsplan een voorzet voor eventuele woningbouw in de zuidoosthoek van het sportcomplex, maar enkel onder de voorwaarde dat er sportvelden vrijkomen. Op basis van de huidige woningbouwopgave en het gegeven dat het voorzieningenpeil ook dient te groeien ligt het niet voor de hand om recreatieve voorzieningen, waaronder sportfuncties, te schrappen ten behoeve van woningbouw.

SPvE Knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid

De noordzijde van het sportcomplex is onderdeel van het SPvE Nieuw-Zuid. Vanuit de ontwikkeling van de drie vastgoedprojecten en de mobiliteitshub worden er ook eisen gesteld en suggesties gedaan met betrekking tot de andere gebieden in de scope van het SPvE. De nabijheid van het sportcomplex is een kans voor de ontwikkeling van Nieuw-Zuid en een koppeling met sport en gezondheid ligt voor de hand. Vanuit die hoedanigheid neemt het sportcomplex een belangrijke positie in. Vanuit het SPvE vervult de noordzijde van het sportpark een aantal rollen; als entree van de Groene Zoom, als mogelijke locatie voor een bebouwde mobiliteitshub in combinatie met sportfuncties en als toegankelijk oeverpark voor toekomstige bewoners. Daarnaast blijft de sportfunctie belangrijk. Vanuit Nieuw-Zuid wordt er dan ook ingezet op goede langzaam verkeer verbindingen naar het sportpark.

Nota Ruimtelijke Kwaliteit

De Nota Ruimtelijke Kwaliteit deelt het sportcomplex Nol Houtkamp in als Stedelijk Groen gelegen in de 'Stad in Transformatie'. Het gebied is onderdeel van de groenstructuur die het stadsdeel Schalkwijk inbedt. De nota beschouwt dit als een van de grootste kwaliteiten van de stad in transformatie. Tegelijkertijd is in de stad in transformatie ook nog wat te kiezen en ruimte voor ontwikkeling. Daarnaast ligt het gebied aan meerdere lange lijnen; (de belangrijkste) het Spaarne en de Schipholweg. Voor de lange lijnen geldt bijzondere regie, met name als het gaat om zichtbaarheid en de overgang van bebouwing naar openbare ruimte.

Structuurvisie Openbare Ruimte 'Haarlem 2040: Groen en Bereikbaar'

De twaalf geformuleerde keuzes uit de Structuurvisie Openbare Ruimte (SOR) zijn allemaal direct of zijdelings van belang voor het sportcomplex Nol Houtkamp. Met name als het gaat om het creëren van een goede verblijfskwaliteit, recreatieve mogelijkheden en routes, bereikbaarheid voor langzaam verkeer en OV, ruimte voor groen en klimaatadaptatie. Het sportcomplex ligt langs twee recreatieve routes; de Noord- en Zuid-Schalkwijkerweg langs het Spaarne en de Belgiëlaan (Dwars door Schalkwijk). De SOR stelt dat sportcomplexen toegankelijk dienen te zijn voor verschillende gebruikers zoals recreanten. Bovendien moeten de routes naar sportvoorzieningen goed toegankelijk zijn. Verder benadrukt de SOR het belang van tegengaan van hittestress, met name rondom kunstgrasvelden.

De nieuwe gebiedsvisie Spaarnepark

De gebiedsvisie moet inzicht gaan geven in hoe er door slimmer organiseren extra ruimte kan worden gecreëerd op het park voor nieuwe (sport-) functies of andere inrichting. De ruimtevraag moet tegenover de beschikbare m² worden gezet en er is inzicht nodig in hoe het gebied multifunctioneel en deels flexibel gebruikt kan worden. Ook het ruimtegebruik voor andere opgaven moet in kaart worden gebracht, zoals, wateropgave, zoekgebied geothermie, ruimte voor stedenbouwkundig afhechten OV-hub, vormgeving ecologische schakel, (sport-) verenigingen van buiten die graag een plek in het nieuwe park willen hebben en nieuwe ontmoetings- en zorgfuncties. Om ruimte te scheppen is 'stapelen' of 'ondergronds' denkbaar.

5.2 Maatschappelijke kaders

- Omgevingsvisie (2022)
- Agenda voor de Sport 2020 +
- Agenda voor de Sport 2015-2019 (2014/450652)
- Integraal uitvoeringsplan sportaccommodaties 2018 – 2028 'Sport aan zet' (2018)
- Geactualiseerde Investeringsagenda binnensport 2019 – 2022 (2019)
- Actieplan woonwagens 2021-2022

Omgevingsvisie

Een gezonde leefomgeving is een prettige leefomgeving en draagt ook bij aan een sterk sociaal weefsel. Groen draagt bij aan de mentale en fysieke gezondheid van inwoners.

Door hier op in te zetten, werken we aan een beter bereikbare stad die de groei aankan, zuinig met energie omgaat en die ruimte heeft voor gezondheid, klimaatadaptatie, biodiversiteit en ontmoeting. Inwoners in Schalkwijk hebben relatief vaker overgewicht en gezondheidsproblemen. De gemiddelde inwoner van Schalkwijk beweegt minder dan inwoners in andere stadsdelen. Een goed ingerichte leefomgeving draagt bij aan een gezondere levensstijl en een betere gezondheid. Extra water en groen spelen daarbij een belangrijke rol. Meer water en groen in de stad zorgen voor een betere luchtkwaliteit en biodiversiteit en nodigen uit tot sporten, fietsen, wandelen, spelen, ontspannen en het ontmoeten van anderen. Het sportpark kan een plek worden waar ontmoeting en gezondheid centraal staan. Een goed bereikbare plek met een divers aanbod van sport, spel, gezonde horeca, cultuur en natuur voor jong en oud.

Ontwikkeling in de sport

De wijze waarop sport wordt bedreven wijzigt. Naast het sporten in verenigingsverband is er een groeiende groep mensen die wil kunnen sporten op de momenten dat het hen uitkomt. Het park en de sportaanbieders zullen ook deze manier van sport en ontspanning kunnen faciliteren. Ook de verenigingen op het sportpark aan de Noord-Schalkwijkerweg zijn al begonnen met het nadenken over het breder open stellen van het terrein en het op andere manieren aanbieden van sport en bewegen naast hun traditionele sportaanbod. De gebiedsvisie laat zien op welke wijze en in welke mate het terrein kan gaan functioneren als open sportpark.

Ruimte voor creativiteit en zelforganisatie

De visie zal inzicht verschaffen in welke andere sport en/of niet-sportfuncties een plek krijgen of welke beter een andere plek in kunnen nemen op het sportpark. Zo zal ook worden gekeken welke tijdelijke functies voor langere tijd een plek kunnen vinden en op grond waarvan die overwegingen worden gemaakt.

Naast het vinden van ruimte en bieden van zekerheid voor uitbreiding van bestaande verenigingen en huisvesting van nieuwe verenigingen is ruimte voor creativiteit en zelforganisatie ook belangrijk. Het park is een plek voor rust en voor nieuwe doelgroepen: ouderen (bankjes, toestellen) en jongeren (urban, spelaanleidingen). Deze ontmoeten elkaar actief in een sportpark voor jong en oud met verschillende ontmoetingsplekken die verspreid over het sportpark liggen, zoals bijvoorbeeld kleine speeltuintjes, kleinschalige horeca, jeu des boules, skatebaan, fruitpluk route langs de paden, etc.

Zoekgebied voor woonwagenstandplaatsen

In het Actieplan woonwagens 2021-2022 wordt ingezet op uitbreiding van het aantal woonwagenstandplaatsen. In de zoektocht naar nieuwe standplaatsen wordt gekeken naar mogelijkheden van uitbreiding op bestaande locaties en naar nieuwe locaties. Er zijn nog vier locaties in beeld die kansrijk zijn voor het realiseren van een woonwagenlocatie voor minimaal drie huishoudens. De locatie *Belgiëlaan* (voormalig terrein Young boys, Pluktuin, (nood)school) is één van deze locaties. Het onderzoek of deze locatie hiervoor mogelijk in aanmerking komt, wordt betrokken bij de totstandkoming van de gebiedsvisie.

5.3 Inrichting en beheer openbare ruimte

- Beleidsregels parkeernormen Haarlem (2019)
- Technisch Programma van Eisen, gemeenten Haarlem (2018)
- Structuurvisie Openbare Ruimte 'Haarlem 2040: Groen en Bereikbaar' (2017)
- Handboek Inrichting Openbare Ruimte (2016)
- Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan 2018-2023
- Integraal waterplan Haarlem (2014)
- Mobiliteitsbeleid (2021)
- Groenbeleidsplan (2022)

Bereikbaarheid en ontsluiting

Het sportpark heeft op dit moment een basiskwaliteit gericht op de huidige functie. Ruimtelijke kwaliteit en inrichting openbare ruimte worden in de gebiedsvisie nieuwe uitdagingen. De toegankelijkheid en zichtbaarheid en daarmee ook de bekendheid van het sportpark verdient verbetering. Bereikbaarheid vanuit de wijk en niet alleen via de Noord Schalkwijkerweg. Deze plek in de stad kan een trekpleister worden voor wijk en stad. De ontsluiting van het park wordt nu ook al ervaren als aandachtspunt. De toegankelijkheid en bereikbaarheid voor fietsverkeer moet verbeterd worden. De verlichting wordt als onvoldoende ervaren. Er zijn andere ontsluitingen voor voet- en fiets nodig om het park beter op de omgeving aan te laten sluiten.

Een “open sportpark” vraagt om duidelijke entrees en goede verbindingen met andere delen van het openbaar gebied. Ook in het park zelf kunnen groene fiets- en wandelroutes een plek vinden. Dit vereist eveneens een goed informatievoorziening in de vorm van bijvoorbeeld informatieborden en bewegwijzering.

De gebiedsvisie moet inzicht gaan geven in hoe de interne en externe ontsluiting en de ruimtelijke samenhang op het terrein verbeterd kan worden.

Sociale veiligheid

Bij de inrichting van het park moet rekening worden gehouden met overlast en vandalisme. Een deel van de verenigingen en andere gebruikers geeft aan dat er nu al regelmatig overlast is en vreest dat dit toeneemt als het park breder wordt opengesteld. Sociale veiligheid is een belangrijk punt. Veilige wegen, intensiever gebruik, meer licht en een integrale- en vriendelijker opzet kunnen daaraan bijdragen.

Beheer, onderhoud en toezicht

Om het nieuwe park te laten functioneren is het van belang dat er duidelijke keuzes gemaakt gaan worden over het management van het park en wie er verantwoordelijk is voor het beheer, onderhoud en toezicht. Hoe wordt er bijvoorbeeld omgegaan met gezamenlijke ruimtes/ voorzieningen, activiteiten, horeca, algemeen platform/website en communicatie voor alle verenigingen voor events/informatie en infrastructuur van het park.

5.5 Duurzaamheid, klimaat en ecologie

- Klimaat adaptatieagenda (2017)
- Richtlijn duurzaam bouwen
- Handboek natuur inclusief bouwen
- Ecologisch Beleidsplan 2013-2030 (2013)
- Natuur Netwerk Haarlem (2022)
- Routekaart Duurzaamheid (2022)
- City Deal Duurzame en Gezonde Voedselomgeving (2021)

Groenparagraaf

De ligging van het sportparkgebied tussen de Schipholweg, Noord-Schalkwijkerweg, Belgiëlaan en de aangrenzende Europawijk maakt dat er veel mogelijkheden liggen voor vergroting van de biodiversiteit en het goed aantakken op het Natuur Netwerk Haarlem. Bovengenoemde

wegen zijn aangewezen als ecologische zones en maken deel uit van het Netwerk. Het park kan als het voldoende rustplekken biedt, belangrijke doorlopende groene dragers een grote bijdrage leveren aan versterking van het Netwerk en de biodiversiteit. Vooral als de huidige tuinfuncties aan de Belgiëlaan bijdragen aan een structurele versterking van rust en groendragers/- aders door het gebied heen zijn kansen het grootst.

Afwisseling van land water, inbouw van ruimtelijk mogelijke en gewenste ecologische groenprofielen, intensief gebruikte zones en rustgebieden creëren niet alleen voor de natuur maar ook de mensen, die in het gebied willen verblijven, kwaliteit.

Het park kan een vliegende start maken als het ook een aantal jaren plek kan bieden aan een bomenhotel: een plek om grotere bomen, die moeten wijken voor ruimtelijke veranderprocessen, hier een (lieft permanente) plek kunnen krijgen. Daarmee krijgt het gebied al snel een parkachtige uitstraling.

Ook het groenplatform is geconsulteerd. Zij benadrukken de noodzaak dat er meer gebruiksgroen en recreatiemogelijkheden aan het gebied moeten worden toegevoegd, vanwege de komst van 1600 nieuwe woningen in de nabije omgeving. Het gebied moet goed toegankelijk worden gemaakt en ook in het park zelf moeten goede verbindingen zijn (noord/zuid en oost/west), mogelijk ook voor de fietser. Het platform ziet graag dat er meer bladmassa (inheemse bomen) wordt toegevoegd, in verband met het tegengaan van hittestress en dat ecologie een belangrijke plek krijgt in de plannen. Met het platform is afgesproken dat ze ook bij de verder visievorming op gezette tijden worden betrokken.

Duurzaamheidsparagraaf

Haarlem wil in 2040 een circulaire stad zijn, waarin we slimmer en efficiënter omgaan met eindige en schaarse grondstoffen, energie en afval. Circulariteit draait niet alleen om nieuwe technologie, grondstoffen en productieprocessen maar vraagt ook om gedragsverandering. Een nieuwe manier van denken en doen. Een noodzakelijk onderdeel voor deze transitie is het verduurzamen en meer circulair maken van ons voedselsysteem. Er is weinige ruimte voor voedselproductie in Haarlem. Het sportpark biedt nu wel ruimte aan deze initiatieven.

Stadslandbouw heeft in Haarlem een innovatief en educatief karakter. Deze plekken zijn nodig voor het vergroten van bewustzijn rondom duurzaam en gezond voedsel.

Mocht er een aanvullende horecagelegenheid op het sportpark komen is het idee deze ook volledig duurzaam en circulair te maken en voor een groot deel producten te gebruiken die afkomstig zijn uit de stadslandbouw op het terrein.

Water

Er wordt momenteel een watersysteemanalyse uitgevoerd voor de Romolenpolder. Het sportpark Noord-Schalkwijkerweg valt volledig binnen deze polder. Wat al duidelijk is, is dat er momenteel te weinig oppervlaktewater aanwezig is in de Romolenpolder. De wens is dit rondom het sportpark te compenseren door meer oppervlaktewater te realiseren. Het doel daarvan is ook om het sportpark klimaat robuuster in te richten en wateroverlast ter plaatse te verminderen bij hevige neerslag. De uitkomsten van deze analyse kan een beperking betekenen van de mogelijkheden in het sportpark. Aan de andere kant kan het ook een kans zijn door te het creëren van meer oppervlaktewater in en rond het sportpark ook functioneel in te zetten (kanosport, roeien, stadsstrand, zwemmen in buitenwater, beachsporten aan het

water). Het park is tevens een zoekgebied voor een geothermiebron. Onderzocht moet worden of deze hier een plek kan krijgen door deze slim in te passen.

Milieueducatie

Momenteel zijn er diverse kleinschalige, tijdelijke landbouw initiatieven van Ecoring, Vrij Waterland, de Wereldtuin, Stichting Rozemarijn en de Plukweidetuin. De initiatieven zijn tijdelijk op het sportpark toegestaan in afwachting van de gebiedsvisie. Het langdurig een plek geven aan dergelijke natuur- en milieu educatieve initiatieven wordt ook meegenomen in de variantenstudie bij de gebiedsvisie. Ze versterkten de (bio)diversiteit van het park en de verbinding met de wijk.

5.6 Financiële haalbaarheid

Door middel van een aanbesteding zal een bureau gezocht gaan worden dat de gemeente kan begeleiden bij het opstellen van de gebiedsvisie. De kosten daarvoor worden ingeschat op €300.000. De gemeenteraad wordt gevraagd een budget beschikbaar te stellen van €300.000 voor het opstellen van de gebiedsvisie Spaarnepark en het budget te dekken uit:

- €300.000 reserve Leefomgeving
- Met de nog te realiseren verkoopopbrengst Schipholweg 1, de reserve Leefomgeving weer aan te vullen en het restant van de verkoopopbrengst in te zetten voor de realisatie van de gebiedsontwikkelingen in de Europawegzone.

De gemeenteraad wordt gevraagd akkoord te gaan deze kosten, in afwijking van beleid, te dekken uit grondverkoopopbrengst van gronden die dit jaar verkocht worden in de Europawegzone (Spaarnegasthuis en Schipholweg 1). Dit wordt verwerkt in de Berap. De gebiedsvisie moet gaan leiden tot een aantal scenario's/varianten die een richting geven aan hoe het park zich kan ontwikkelen. Deze visie zal met een voorkeursvariant aan de raad worden voorgelegd. Er wordt ook onderzocht naar de wijze waarop aanpassingen aan het sportpark bekostigd kunnen worden. Als onderdeel daarvan wordt bekeken welke ontwikkelkansen er zijn die mogelijk kunnen dienen als dekking voor het herinrichten van het park.

Potentiële dekkingsbronnen die onder meer verkend worden zijn:

- ✓ Huuropbrengsten (sport)voorzieningen;
- ✓ Onderhoudsbudgetten; reserves t.b.v. vervangingsinvesteringen et cetera;
- ✓ Opbrengsten uit gronduitgifte aan functies passend in het gebied;
- ✓ Fonds Bovenwijkse Netwerkvoorzieningen;
- ✓ Investeringsprogramma (IP);
- ✓ Middelen verbonden aan beleidsdoelstellingen (klimaatbestendigheid, mobiliteitstransitie);
- ✓ Subsidies.

6. Risicoanalyse

Dekking: Het ontbreken van dekking voor herontwikkeling van dit gebied kan leiden tot het niet voldoen aan verwachtingen van verenigingen, bewoners en andere stakeholders. Er moet een visie komen op hoe middelen gereserveerd kunnen worden voor de uitvoering.

- **Tegenstrijdige ambities:** Als gemeente formuleren we ambities en ideeën voor het park, die zijn ontleend uit brede maatschappelijke doelstellingen en stedelijk beleid. Het kan blijken dat de wensen van sommige individuele stakeholders hiermee niet te verenigen zijn. Hierover moeten we van beging af aan duidelijk zijn.
- **Tijdelijk gebruik:** Er zijn diverse tijdelijke gebruikers op het terrein. Dit gaat niet over alleen maar sport gerelateerde activiteiten. Er zijn bijvoorbeeld verschillende vormen van stadslandbouw. Deze gebruikers investeren in de grond om de o.a. de biodiversiteit te vergroten. De onzekerheid van het tijdelijke karakter van het gebruik maakt het moeilijk om langere termijn investeringen te doen en daarmee de biodiversiteit te vergroten. Mocht er sprake zijn van beëindiging van deze activiteiten, kan dat leiden onrust. Ook komen er nog steeds verzoeken binnen voor nieuwe tijdelijke activiteiten. Hier moet terughoudend mee worden omgegaan. Tijdelijke activiteiten die doorlopen na begin 2027 zijn niet wenselijk.
- **Contracten:** Er zijn bestaande vastgoedcontracten in het gebied, die het einde van de looptijd naderen. Verlengen van huidige contracten moet vooralsnog niet mogelijk zijn. Anders kunnen ze een belemmering vormen voor de reikwijdte van de gebiedsvisie en de ontwikkelingen die daaruit volgen.
- **Claims op de ruimte:** Vanuit diverse beleidsterreinen wordt het sportpark gezien als zoekgebied voor functies die een plek zoeken in Haarlem. Zo is deze locatie in onderzoeken opgenomen naar een nieuw zwembad, waterbuffering, tijdelijke sporthal, zoekgebied geothermie en uitbreiding woonwagenvanstandplaatsen. Ook voor deze initiatieven moet gelden dat ze niet langer dan tot begin 2027 worden toegestaan, dan wel dat een besluit over de doorgang van deze functies afhangt van de uitkomsten van de gebiedsvisie.
- **Afstemming met andere projecten:** Er zijn diverse andere projecten in het gebied, waar de gebiedsvisie een raakvlak mee heeft. Dat zijn onder meer de vastgoedprojecten Schonenvaert, Spaarnepoort en Schipholweg 1, de mobiliteitshub en de herprofilering van de Europaweg. De gebiedsvisie moet een integraal beeld gaan geven. Dit kan alleen als er tussen de projecten goede afstemming is.

7. Proces en planning

Het project bevindt zich nog in de initiatieffase. Nadat de startnotitie is vastgesteld kan de volgende fase (definitiefase) worden opgestart. Aan het begin van deze fase wordt d.m.v. een aanbesteding een extern bureau gezocht, dat in opdracht van de gemeente gaat een gebiedsvisie gaan opstellen. De algemene ruimtelijke verkenning en de resultaten opgehaald uit de participatie dienen als input voor deze aanbesteding en uiteraard ook de visie.

De planning is globaal als volgt:

Initiatieffase

In de initiatieffase vindt een integrale verkenning plaats van het project waarbij gekeken wordt waar het aansluit bij het vigerende beleid en waar het project mogelijk afwijkt. De startnotitie wordt in deze fase vastgesteld.

Definitiefase

In de definitiefase worden de uitgangspunten en randvoorwaarden nader gedefinieerd. Eén van de producten die in deze fase wordt opgeleverd is de gebiedsvisie. Deze visie zal een aantal varianten bevatten voor het gebied en met één voorkeursvariant aan de raad worden voorgelegd. Deze voorkeursvariant wordt vervolgens uitgewerkt tot een ruimtelijk kaderstellend product, bijvoorbeeld een stedenbouwkundig programma van eisen.

Ontwerpfase

In de ontwerpfase wordt het project verder uitgewerkt binnen de door de gemeente vastgestelde randvoorwaarden. Ook worden vereiste onderzoeken voor de juridisch-planologische procedure uitgevoerd.

Voorbereidingsfase

In deze fase worden voorbereidingen getroffen om het definitief ontwerp te realiseren. Het stedenbouwkundige plan wordt uitgewerkt tot bouwplan. In deze fase wordt tevens de juridisch-planologische procedure doorlopen.

Realisatiefase

De realisatiefase is gericht op de daadwerkelijke uitvoering van het project, waar na realisatie overdracht naar beheer volgt.

8. Participatie en inspraak

Er is reeds uitgebreid geparticipeerd met diverse stakeholders in het gebied. In september 2021 is er een bijeenkomst geweest, waarin onder meer de gebiedsvisie aan de orde is gekomen. In de maanden erna is met iedere huidige (vaste en tijdelijke) gebruiker een individueel gesprek geweest waarin is ingezoomd op hoe zij aankijken tegen het huidige park en welke kansen en bedreigingen zijn zien. Op 3 maart 2022 is er goed bezochte bijeenkomst georganiseerd met wederom alle huidige gebruikers. Op deze bijeenkomst is er een presentatie verzorgd van de eerste ruimtelijke verkenning en is er in drie groepen verder ingezoomd op een drietal thema's. Dat zijn:

1. Gezondheid en bewegen
2. Sportpark als onderdeel van de wijk
3. Ruimte voor groen, water en klimaat

Het verslag van deze bijeenkomst is als bijlage aan deze startnotitie toegevoegd.

De resultaten van de integrale verkenning en de participatie, verwerkt in de startnotitie, is met stakeholders gedeeld voordat deze de besluitvorming ingaat. Men was positief over het stuk al werden er wel enkele kanttekeningen geplaatst. De sportverenigingen geven aan te hopen dat er zoveel mogelijk sport blijft in de ruimste zin van het woord. De wijkraad sprak zijn zorgen uit over het de mogelijke uitbreiding van de standplaatsen voor woonwagens en dat het park een zoekgebied is voor een geothermiebron. Stichting Ecoring ziet de visie als een kans om de ambities te gaan verwezenlijken.

Het vervolg van de participatie wordt vorm gegeven, gezamenlijk met het externe bureau dat de visie op gaat stellen. Uitgebreide participatie is voor dit project een belangrijke sleutel om het project te laten slagen en dat zal dan ook één van de pijlers zijn voor het vervolgtraject.

9. Bijlage

- Verslag bijeenkomst 3 maart 2022